

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/27/2016
Identifikačné číslo spisu:	8113010543
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8113010543.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2017 v trestnej veci obvineného G. R., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. b/, d/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. novembra 2014, sp. zn. 9 To 36/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného G. R. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozsudkom 11. júla 2014, sp. zn. 6T/39/2013, uznal obvineného G. R. vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa §§ 145 ods. 1, 2 písm. b/, d/, 138 písm. c/, 140 písm. b/ Tr. zák. Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po tom, čo sa 6.8.2012 po predchádzajúcom dlhšiu dobu trvajúcim napätom vzťahu s poškodeným M. H., nar. XX.XX.XXXX, z dôvodu striedavého partnerského vzťahu k N. L., pri priamej konfrontácii v čase okolo 21.15 hod. za účasti poškodeného M. H. a N. L. od tejto dozvedel, že ona ho už nemiluje a že miluje M. H., tak následne dňa 7.8.2012 v skorých ranných hodinách v čase medzi 01.00 - 01.40 hod. na ceste tretej triedy číslo XXXXXX v smere jazdy od obce H. G. do obce O., vedľa objektu spoločnosti B. H. G., riadil osobné motorové vozidlo značky Suzuki Vitara čiernej farby, EVČ D.-XXX V., kde na priamom úseku cesty cielene dostihol M. H. a G. G., nar. XX.X.XXXX, ktorí sa v tom čase po pravej strane vozovky pri pravej krajnici vracali domov z baru L. zo H. G., cielene zišiel ku krajnici na pravej strane, kde vozidlo nasmeroval na chodcov M. H. a G. G. a odzadu do nich v rýchlosti okolo 25 km/hod. narazil, následkom čoho G. G. spadol na zem a odplazil sa do priekopy na ľavej strane cesty a M. H. bol odhodený do priekopy na pravej strane cesty, kde po tomto zastavil motorové vozidlo, z ktorého vystúpil, podišiel k M. H. na miesto ležiace mimo cesty, ktorý na neho ešte kričal: „Ja ce znam, ja ce poznam" a tohto v úmysle usmrtiť a z pomsty za ukončenie jeho vzťahu s N. L. a prebratie dievčaťa - N. L., presne nezisteným nožom, ktorý mal pri sebe, surovým spôsobom usmrtil tak, že M. H. v priebehu asi dvoch minút opakovane a viackrát bodol do oblasti hlavy, krku, trupu a horných končatín, pričom počas tohto útoku došlo k odlomeniu čepele noža, čím mu spôsobil v oblasti hrudníka

dve hlboké bodnorené rany s hĺbkou bodných kanálov 12 cm a 9 cm s prebodnutím pohrudnice, pravých pľúc, osrdcovníka a nabodnutím ľavých pľúc a pravdepodobne už s nožom s odlomenou čepeľou ďalších 48 prevažne povrchových bodnorených rán, z toho 11 bodnorených rán v oblasti krku, pričom tieto všetky zranenia mu spôsobovali bolesti veľkej intenzity, ktoré sa zväčšovali, v dôsledku týchto poranení došlo k vnútornému a vonkajšiemu krvácaniu, rozvinutiu šoku po krvácaní, čo viedlo k zlyhaniu srdcovocievnej a dýchacej činnosti a bezprostredne k smrti poškodeného v priebehu desiatich až dvadsiatich minút, smrti poškodeného by sa nedalo zabrániť ani poskytnutím adekvátnej zdravotníckej a odbornej lekárskej pomoci.

Za to mu uložil podľa §§ 145 ods. 2, 36 písm. d/, j/, 38 ods. 2, 3, 8, 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. trest odňatia slobody dvadsaťdva rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom strázenia. V zmysle §§ 76 ods. 1, 78 ods. 1 Tr. zák. mu uložil ochranný dohľad na tri roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obvineného nahradiť škodu vo 1.594,72 eur A. H. a 3,55 eur Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s. so sídlom Bratislava. V zmysle § 288 ods. 2 Tr. por. A. H., so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Prešove uznesením 20. novembra 2014, sp. zn. 9 To 36/2014, odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený dovolanie z dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/, i/ Tr. por. proti výroku o vine i treste. Nemá výhrady voči správnosti a úplnosti ustáleného skutku. Skutok nemal byť právne kvalifikovaný aj podľa ods. 2 písm. b/, d/ § 145 Tr. zák. Dôkaz smerujúci k preukázaniu úmyslu usmrtiť poškodeného produkovaný nebol. Po zrážke poškodeného vozidlom, došlo k hádke a počas bitky dvakrát ho bodol. Ostatné bodnorené rany boli spôsobené rúčkou noža, vznikli z afektu. Argumentácia súdov o tom, že sa na poškodeného mal hnevať, že ho večer hľadal, že mal byť autom v jeho obci nebola založená na dôkazoch. Bolo preukázané, že poškodený sa presunul z miesta bitky cca o 100 metrov ďalej a k smrti došlo neskôr. Keď odchádzal z miesta činu poškodený ešte žil. Ak by mal úmysel ho usmrtiť, tak by skutok dokonal. Vo výpovediach svedka G. G. sú rozpory. Podnapitý G. najprv tvrdil, že si nepamätá, čo sa stalo, lebo upadol do bezvedomia. Neskôr vypovedal, že ho videl vystupovať z vozidla a v tme na vzdialenosť asi 20 metrov ho spoznal. Nevidel priebeh skutku. Súd sa opierali iba o podozrenia a domnienky. Aj pri kvalifikácii skutku ako obzvlášť závažného zločinu vraždy, neprichádzalo do úvahy jeho posúdenie závažnejším spôsobom konania z osobitného motívu surovým spôsobom, resp. z pomsty. Pomsta má charakter plánovanej odplaty. Deň predtým na kúpalisku a ihrisku s poškodeným popíjali. Mali vzťah s N. L., ale si to vyjasnili. Prestal mať o ňu záujem. Absentoval úmysel pomstiť sa poškodenému pre vzťah s L.. Početnosťou bodnorených povrchových rán poškodeného nebol preukázaný surový spôsob konania. Počas bitky použil rúčku noža pri udieraní. Pre tmú nevidel, že z rúčky noža trčí zostatok čepele. Znalec sa vyjadril, že stupeň podnapitosti mohol znížiť prah bolesti poškodeného. Aj keby kvalifikácia súdov bola správna, trest nie je v súlade so zákonom. Súd mal aplikovať § 39 ods. 1 Tr. zák. V čase skutku bol blízky veku mladistvého. Závery psychiatrických posudkov sa vyjadrili o možnostiach prevýchovy. Maximálne išlo o konanie v afekte, čo by malo byť dôvodom pre zníženie trestu. Poukázal na to, že v rámci Slovenska boli súdení páchatelia za závažnejšie skutky ako on a boli im uložené miernejšie tresty. Navrhol vysloviť porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera, zrušiť napadnuté rozhodnutie krajského i okresného súdu a prikázať prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresná prokuratúra, ani poškodení sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§§ 368 ods. 1, 2 písm. h/, 369 ods. 2 písm. b/, 370 ods. 1, 3 Tr. por.), spĺňa podmienky ako aj obsahové náležitosti v §§ 372 ods. 1, 373 ods. 1, 2 a 374 Tr. por. Súčasne ale zistil, že ho treba odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo nie sú naplnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Tr. por.

Mimoriadnym opravným prostriedkom je dovolanie, ktoré je určené k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, ako je to zrejmé z ustanovenia § 371 ods. 1, 4 Tr. por. Pritom obsah dovolania musí byť presne označovať, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. Nie je možné prostredníctvom neho preskúmavať a naprávať skutkové zistenia ustálené súdmi prvého a druhého stupňa. Najvyšší súd môže podľa § 379 ods. 2 Tr. por. vykonať vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu a to iba za účelom objasnenia okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní. V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný špecifikáciou dôvodov uvedených v dovolaní.

Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu možno zhrnúť, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné v intenciách § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Obvinený sa cez dovolací dôvod podľa písm. h/ ods. 1 § 371 Tr. por. domáha aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., lebo trest považuje za neprimerane prísny minimálne v porovnaní s páchatelmi v rámci Slovenska odsúdenými za závažnejšie skutky na miernejšie tresty, v čase skutku bol blízky veku mladistvého a konal v afekte, čo malo založiť zníženie trestu.

Podľa 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Prvostupňový a odvolací súd, pokiaľ ide o výrok o uloženom treste nedospeli k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu, resp. pomery páchatel'a, sú splnené zákonné podmienky na použitie zmierňovacieho ustanovenia, s čím sa stotožnil v celom rozsahu aj dovolací súd.

V danej veci nedošlo k porušeniu zákona v ustanoveniach upravujúcich ukladanie trestu.

Súdy zákonným spôsobom prihliadli na následok trestného činu, zavinenie a pohnútku páchatel'a. Obvinený sa k skutku, ktorý mu bol kladený za vinu nepriznal, jeho spáchanie neolutoval, neuhradil škodu spôsobenú trestným činom a konaním dvakrát naplnil okolnosti podmieňujúce použitie ustanovenia ods. 2 § 145 Tr. zák.

Navyše podľa doterajšej judikatúry najvyšší súd dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nepovažuje za naplnený len neaplikáciou ustanovenia 39 ods. 1 Tr. zák.

Aj posudzovanie okolností prípadu a pomerov páchatel'a (§ 39 ods. 1 Tr. zák.) patrí do zisťovania skutkových okolností. V dovolacom konaní nie je možné tieto skutočnosti meniť alebo dopĺňať. Iba v prípade ak by súd realizoval zmierňovacie ustanovenie a z toho dôvodu by bolo podané dovolanie bol by najvyšší súd povinný zisťovať, či boli splnené všetky zákonné predpoklady pre jeho použitie.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je nutné zdôrazniť, že

rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v podľa tohto ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení.

Argumentácia obvineného, že skutok mal byť právne kvalifikovaný iba v zmysle § 145 ods. 1, resp. § 147 ods. 1 Tr. zák., je mimo dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Vychádza z iných skutkových záverov, než k akým dospeli sudy prvého a druhého stupňa. Obvinený argumentuje iným hodnotením dôkazov a niektoré skutkové okolnosti, z ktorých sudy vychádzali spochybňuje, najmä pokiaľ išlo v rámci subjektívnej stránky o jeho vedomosť skutkových okolností dotýkajúcich sa spáchania činu. K tomu treba zdôrazniť, že i subjektívna stránka trestného činu, predovšetkým otázka zavinenia, vo vzťahu k okolnostiam podmieňujúcich použitie prísnejšej kvalifikácie, resp. prísnejšej trestnej sadzby, v danom prípade úmyslu usmrtiť poškodeného surovým spôsobom, resp. z pomsty, je predmetom skutkových zistení, teda tiež dokazovania a hodnotenia dôkazov a bola obsiahnutá skutkovou vetou rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého závermi sa v tejto otázke druhostupňový súd stotožnil.

Pokiaľ obvinený v tomto smere inak hodnotí dôkazy a domáha sa toho istého i od dovolacieho súdu, nie je to prípustné. Bolo by to v rozpore s poslednou vetou ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia sa môže týkať nesprávneho posúdenia okolností vylučujúcich trestnú zodpovednosť, okolností vylučujúcich protiprávnosť činu, zániku trestnosti (§§ 22 až 30, 84 až 88 Tr. zák.), alebo pochybení pri ukladaní trestu súhrnného, úhrnného, resp. spoločného, môže však ísť i o nesprávnu aplikáciu zákonov z iných odvetví nášho právneho poriadku, ale nie nepoužitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák.

Dovolací súd konštatuje, že obvineným uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h/, i/ Tr. por. nie sú prítomné.

Najvyšší súd preto rozhodol tak, ako to vyplýva z enunciatu tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.